

INEKO prieskum

Zber dát sa uskutočnil v dňoch 18.-24. januára 2002 na vzorke 1.114 respondentov, ktorá bola reprezentatívna pre dospelú populáciu SR. Prieskum uskutočnila agentúra MVK.

Otázky ohľadom príjmov a inflácie sa týkali roku 2001.

Otázky ohľadom nezamestnanosti v SR, penetrácie mobilov u občanov v SR a vlastníctva áut u domácností v SR sa týkajú januára 2002.

	inflácia	nomin.mzdy SR	nomin.príjem vlastný	reál.príjem vlastný
občania	17,6	5,5	-0,1	-8,6
realita	6,4	8,2	-	-
	reál.príjem SR	nezamestn.	mobily SR	auto SR
občania	-8,4	22,2	38,8	44,7
realita	0,8*	19,7/20,8**	37/42,5***	39,1

* len mzdy, reálny príjem zamestnancov za rok 2001 analytici odhadujú na +1-2%

**január 2002 (celková a disponibilná miera)

***podľa vykazovanej metodológie (Eurotel vs Globtel)

ostatné štatistické údaje podľa ŠÚ SR

Pesimizmus evidentný v odhade príjmov a inflácie, naopak veľmi presné odhady počtu mobilov i áut. Nezamestnanosť o niečo horšie vnímaná ako je skutočnosť. Vlastný príjem nominál i reál menší u seba ako u ostatných, tvrdia respondenti.

Podľa pohlavia a kraja:

	inflácia	nomin.mzdy SR	nomin.príjem vlastný	reál.príjem vlastný
spolu	17,6	5,5	-0,1	-8,6
muži	17,1	5,6	0,1	-8,0
ženy	18,1	5,5	-0,2	-9,2
BA	16,2	5,8	-1,8	-8,8
TT	16,5	5,4	0,7	-8,9
TN	20,7	4,8	-1,5	-10,9
NT	18,4	5,4	-0,4	-10,1
ZA	14,1	5,2	1,3	-4,9
BB	16,3	5,5	0,1	-8,7
PO	21,6	6,9	0,8	-7,9
KE	16,6	5,2	0,0	-8,4
	reál.príjem SR	nezamestn.	mobily SR	auto SR
spolu	-8,4	22,2	38,8	44,7
muži	-8,5	21,9	37,9	45,0
ženy	-8,3	22,6	39,5	44,5
BA	-8,4	21,3	40,7	47,9
TT	-8,9	21,9	42,1	44,8

TN	-11,0	22,5	45,5	46,7
NT	-8,6	21,0	39,8	43,3
ZA	-7,0	21,1	32,9	38,1
BB	-8,2	24,0	33,1	43,6
PO	-6,3	24,1	43,2	51,8
KE	-9,3	21,9	33,7	41,7

Ženy sú mierne pesimistickejšie ako muži.

Kraje dosť podobné v hodnoteniach, všade(!) poklesol reálny príjem min o 4,9%.

Podľa veľkosti bydliska:

	inflácia	nomin.mzdy SR	nomin.príjem vlastný	reál.príjem vlastný
spolu	17,6	5,5	-0,1	-8,6
do2t.	19,9	5,3	-0,8	-9,8
2-5t	16,7	5,5	0,2	-5,5
5-10t	16,6	5,2	-1,9	-8,5
10-20t	19,4	6,6	-1,1	-10
20-50t	17,5	5,8	0,3	-9,8
50-100t	14,3	5,5	2,0	-7,5
BA, KE	15,7	5,4	0,8	-7,4
	reál.príjem SR	nezamestn.	mobily SR	auto SR
spolu	-8,4	22,2	38,8	44,7
do2t.	-9,3	22,2	36,3	44,9
2-5t	-8,0	22,4	38,8	40,7
5-10t	-7,0	22,1	40,2	44,7
10-20t	-8,6	23,4	40,2	40,5
20-50t	-9,1	23,3	39,2	44,7
50-100t	-6,8	21,6	41,0	49,0
BA, KE	-7,7	20,5	40,3	47,3

žiadne jasné trendy

Podľa čistého príjmu na mesiac:

	inflácia	nomin.mzdy SR	nomin.príjem vlastný	reál.príjem vlastný
spolu	17,6	5,5	-0,1	-8,6
0	15,4	5,3	-7,7	-14,1
0-4	18,4	4,4	-8,5	-16,1
4-6	19,6	5,5	-0,2	-9,6
6-8	18,1	5,6	1,3	-8,1
8-10	16,2	5,8	3,2	-6,3
10-12	15,1	5,9	3,4	-4,3
12-15	18,1	7,5	3,2	-3,9
15-20	19,3	7,9	8,3	1,2
nad20	11,4	8,4	7,5	2,1

	reál.príjem SR	nezamestn.	mobily SR	auto SR
spolu	-8,4	22,2	38,8	44,7
0	-5,7	21,7	38,0	43,2
0-4	-11	23,6	39,5	45,6
4-6	-9,0	22,9	38,9	44,7
6-8	-8,8	22,5	38,7	44,2
8-10	-7,4	20,9	38,8	44,6
10-12	-5,8	21,8	39,0	43,6
12-15	-7,1	20,6	38,5	49,1
15-20	-6,9	19,9	34,2	44,5
nad20	-4,4	21,2	40,0	38,7

Silná korelácia príjem a reálnejšie videnie makročísel. Napriek tomu ani najlepšie príjmové skupiny nie sú dobré v odhade inflácie – minimálny odhad je takmer dvojnásobok skutočnosti. Reálny príjem SR bol u najbohatších odhadnutý na minus 4,4%, oproti 1-2% nárastu.

Podľa národnosti:

	inflácia	nomin.mzdy SR	nomin.príjem vlastný	reál.príjem vlastný
spolu	17,6	5,5	-0,1	-8,6
slovák	18,0	5,5	-0,4	-8,9
maďar	15,0	5,8	1,7	-7,1
iné	16,2	7,2	4,6	-1,5
	reál.príjem SR	nezamestn.	mobily SR	auto SR
spolu	-8,4	22,2	38,8	44,7
slovák	-8,5	22,1	38,9	44,7
maďar	-7,6	22,6	37,8	45,5
iné	-6,9	25,4	34,8	42,3

Slováci mierne pesimistickejší pri inflácii a príjmoch, hoci majú v priemere podľa prieskumu o niečo vyššie príjmy ako zvyšok.

Podľa vzdelania:

	inflácia	nomin.mzdy SR	nomin.príjem vlastný	reál.príjem vlastný
spolu	17,6	5,5	-0,1	-8,6
základ	19,3	5,4	-0,8	-10,7
stred	18,4	5,5	-1,2	-9,5
stredma t	16,2	5,6	1,3	-7,3
vysok	13,2	6,1	4,6	-2,2
	reál.príjem SR	nezamestn.	mobily SR	auto SR
spolu	-8,4	22,2	38,8	44,7
základ	-8,5	22,6	38,0	42,4
stred	-9,1	22,5	38,6	43,9
stredma	-7,9	22,0	39,7	47,0

t				
vysok	-5,5	20,5	38,3	47,8

Silná korelácia vzdelania a reálnejšieho videnia, ale podobne ako pri príjme ani tí najvzdelanejší nemajú jasné videnie – opäť inflácia je veľmi zle videná.

Podľa veku:

	inflácia	nomin.mzdy SR	nomin.príjem vlastný	reál.príjem vlastný
spolu	17,6	5,5	-0,1	-8,6
0-30	16,1	5,7	-0,8	-8,8
31-40	18,1	5,4	0,0	-8,4
41-50	17,6	5,6	-0,9	-8,6
51-60	20,1	5,4	-1,4	-10,7
61-70	18,1	5,2	2,4	-7,3
nad70	16,1	6,4	3,2	-6,1
	reál.príjem SR	nezamestn.	mobily SR	auto SR
spolu	-8,4	22,2	38,8	44,7
0-30	-7,4	22,2	40,2	46,3
31-40	-9,6	22,3	39,4	44,9
41-50	-9,2	21,6	38,7	45,0
51-60	-10,0	22,8	38,4	43,8
61-70	-6,7	22,6	36,8	42,8
nad70	-7,2	21,6	35,2	42,4

Podľa veku nie sú výrazné rozdiely, snád' 51-60 (povojnová generácia, v rozkve v 68) sú akísi obzvlášť pesimistickí. Zaujímavé je, že najrozhládenejší sú vo finančných veciach starí nad70.

Podľa zamestnania*:

	inflácia	nomin.mzdy SR	nomin.príjem vlastný	reál.príjem vlastný
spolu	17,6	5,5	-0,1	-8,6
študent	13,1	5,3	-3,5	-12,2
manažér	14,1	6,3	3,5	-2,1
živnostník	16,7	6,5	6,3	-0,6
dôchodca	17,7	5,4	2,7	-7,1
zamestn	18,2	5,8	1,6	-7,3
nezamest	18,4	5,1	-11,3	-17,9
všetci pracujúci spolu	17,8	5,8	1,8	-6,9
	reál.príjem SR	nezamestn.	mobily SR	auto SR
spolu	-8,4	22,2	38,8	44,7
študent	-7,1	20,8	43,6	47,0
manažér	-7,1	21,2	35,8	46,9

živnostník	-6,8	20,5	37,7	45,7
dôchodca	-6,7	22,6	37,2	42,9
zamestn	-8,4	21,9	39,5	44,8
nezamest	-13,0	23,0	38,0	45,0
všetci pracujúci spolu	-8,3	21,9	39,1	45,0

*kódy pre povolanie (3 študent, 7,8 dôchodca, 10,11 nezamestnaný,
12,13,14,15,16,19,20,21 zamestnanec, 17,18 manažér, 22,23,24 živnostník)

Odhady viacmenej podľa očakávaní, nezamestnaní najpesimistickejší, ale napriek tomu odhady áut a mobilov až neočakávane presné aj u nich.

Všetci pracujúci (zamestnanci, živnostníci, manažéri) tvrdia, že nominálne mzdy na Slovensku rastú rýchlejšie ako ich vlastné príjmy (mzdy plus iné príjmy, napr.dlhopisy), teda všetci vravia, že niekto druhý (zo zamestnancov) sa má lepšie. A ich odhady (vlastné i za SR sú pod skutočnosťou 8%). Podobne reálne príjmy len pracujúcich sú -6,9 v kontraste s reálnymi príjmami pracujúcich odhadovanými na 1-2%.

Ak sa pozrieme na tzv. dobre informovaných (odhadli infláciu v rozmedzí 4-10%, nezamestnanosť 17-21%, nominálne mzdy SR 6-10%), tvoria 8,6% všetkých respondentov.

ich profil:

polovica stredné vzdelanie bez maturity, vysokoškolákov 10%

61% má mobil, 53% mužov

v podstate je to veľmi priemerná skupina

Záver: fenomén pesimistickej zaujatosti je tu potvrdený, v podstate žiadne veľké výkyvy pri analýze sociologicko-ekonomických skupín nevidno, najlepšie je viditeľné len vzdelanie, aj tu však aj u najvzdelanejších dochádza k nadmieru pesimistickému pohľadu na makroekonomické čísla. Potvrďuje to aj vzorka “najinformovanejších”, ktorá je veľmi priemerná, teda evidentne ide o šťastných tipujúcich, respektíve neznámy neskúmaný faktor.

Pôvodný dotazník agentúry MVK:

Otázka A1

Len pred pár dňami sme privítali rok 2002. Vráťme sa však ešte do uplynulého roka: o koľko percent sa, podľa Vašich skúseností, zvýšili u nás v priebehu roka 2001 spotrebiteľské ceny?

(údaje v percentách, N = neviem)

Otázka A2

A teraz prosím skúste odhadnúť, o koľko percent sa v roku 2001 zvýšili v priemere mzdy zamestnancov na Slovensku?

(údaje v percentách, N = neviem)

Otázka A4

Dovoľte otázku na Vaše vlastné celkové príjmy v roku 2001: o koľko percent boli vyššie alebo nižšie ako v roku 2000? Zarátajte, prosím, všetky príjmy: mzdy, dôchodky, sociálne dávky, kapitálové výnosy a iné.

(údaje v percentách, N = neviem)

Otázka A6

Ak porovnáte rast cien so zmenou Vašich vlastných príjmov: o koľko percent ste si mohli v roku 2001 kúpiť viac alebo menej ako rok predtým?

(údaje v percentách, N = neviem)

Otázka A8

A ak by sme sa spýtali na všetkých obyvateľov SR: čo myslíte, o koľko percent si mohli v priemere kúpiť v roku 2001 viac alebo menej ako rok predtým?

(údaje v percentách, N = neviem)

Otázka A9

Áká vysoká nezamestnanosť je dnes na Slovensku? Vyjadrite, prosím, v percentách.

(údaje v percentách, N = neviem)

Otázka A12

Vráťme sa ešte na chvíľu k odhadom: čo myslíte, koľko percent občanov SR má k dispozícii mobilný telefón - vlastný alebo služobný?

(údaje v percentách, N = neviem)

Otázka A13

Skúste, prosím, ešte odhadnúť, koľko percent slovenských domácností má k dispozícii vlastné alebo služobné osobné auto?

(údaje v percentách, N = neviem)

Osobné údaje:

Otázka A33

Koľko máte rokov?

Otázka A34

Aké najvyššie (ukončené) vzdelanie ste dosiahli?

1 základné

2 vyučený alebo stredné bez maturity

3 stredoškolské s maturitou

4 vysokoškolské

Otázka A35

Akej ste národnosti?

1 slovenskej

2 maďarskej

3 inej

Otázka A38

Aké je Vaše súčasné zamestnanie? Ste:

1 v domácnosti

2 na materskej dovolenke

3 študent

4 na základnej vojenskej alebo civilnej službe

5 invalid - nepracujúci

6 invalid - privyrábam si

7 dôchodca - nepracujúci

8 dôchodca - privyrábam si

10 dlhodobo nezamestnaný

11 nezamestnaný - menej ako rok

12 nekvalifikovaný robotník

- 13 kvalifikovaný robotník
- 14 predavač, díler
- 15 administratívny pracovník (referent, sekretárka...)
- 16 zamestnanec strednej triedy (laborant, technik, zdravotná sestra...)
- 17 zamestnanec - riadiaci pracovník nižšej a strednej úrovne
- 18 riadiaci pracovník vyššej úrovne (špičkový manažér)
- 19 odborný zamestnanec - špecialista (právník, lekár, inžinier, učiteľ, novinár...)
- 20 výskumník, vedec, vysokoškolský učiteľ
- 21 umelec (herec, literát, hudobník, skladateľ)
- 22 samostatný živnostník
- 23 drobný podnikateľ (spoločník malej firmy...)
- 24 stredný alebo väčší podnikateľ
- 25 iné

Otázka A39

Mohli by ste povedať, aký je Váš osobný priemerný čistý mesačný príjem? Zarátajte, prosím, všetky príjmy, nielen zo zamestnania (aj dôchodky, podpory, štipendiá, podnikateľské výnosy...)!

0 nemám žiadny príjem

1 menej ako 4.000 Sk

2 4.001 až 6.000 Sk

3 6.001 až 8.000 Sk

4 8.001 až 10.000 Sk

5 10.001 až 12.000 Sk

6 12.001 až 15.000 Sk

7 15.001 až 20.000 Sk

8 viac ako 20.000 Sk

N nevie/nechce odpovedať

Otázka A40

Aký je Váš súčasný rodinný stav?

1 slobodný/slobodná

2 ženatý/vydatá

3 rozvedený/rozvedená

4 vdovec/vdova

Otázka A41

Z koľkých členov sa skladá Vaša domácnosť? Zarátajte, prosím, všetky osoby, ktoré s Vami žijú a spoločne hospodária pod jednou strechou (bez ohľadu na vek alebo príbuzenské vzťahy)! Zarátajte aj seba!

1 žijem sám

2 sme dvojčlenná domácnosť

3 sme trojčlenná domácnosť

4 sme štvorčlenná domácnosť

5 sme päťčlenná domácnosť

6 sme šesťčlenná domácnosť

7 sme sedemčlenná domácnosť

8 sme viac ako sedemčlenná domácnosť

Otázka A42

Mohli by ste povedať, s akým rozpočtom mesačne hospodári Vaša domácnosť? Ak zrátate všetky príjmy všetkých členov Vašej domácnosti, do ktorej príjmovej kategórie na tomto lístku sa zaradíte?

1 do kategórie 1 s príjmom do 4.000 Sk

2 do kategórie 2 s príjmom od 4.001 do 8.000 Sk

3 do kategórie 3 s príjmom od 8.001 do 12.000 Sk

4 do kategórie 4 s príjmom od 12.001 do 16.000 Sk

5 do kategórie 5 s príjmom od 16.001 do 20.000 Sk

6 do kategórie 6 s príjmom od 20.001 do 24.000 Sk

7 do kategórie 7 s príjmom od 24.001 do 28.000 Sk

8 do kategórie 8 s príjmom nad 28.000 Sk

N nevie/nechce odpovedať

Otázka A44

Vlastníte/máte k dispozícii vo Vašej domácnosti osobné auto?

0 nie

1 áno

Otázka A45

Vlastníte/máte k dispozícii mobilný telefón?

0 nie

1 áno

Otázka A46

Počet obyvateľov obce alebo mesta:

1 do 2 tisíc obyvateľov

2 2 až 5 tisíc obyvateľov

3 5 až 10 tisíc obyvateľov

4 10 až 20 tisíc obyvateľov

5 20 až 50 tisíc obyvateľov

6 50 až 100 tisíc obyvateľov

7 Bratislava, Košice

Otázka A47

Kraj:

1 bratislavský

2 trnavský

3 trenčiansky

4 nitriansky

5 žilinský

6 banskobystrický

7 prešovský

8 košický

Otázka A48

Pohlavie respondenta:

1 muž

2 žena